

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

**ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
ТА РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ
ZERO-WASTE У ХАРЧОВИХ
ТЕХНОЛОГІЯХ І СФЕРІ
РЕСТОРАННОГО, ГОТЕЛЬНОГО
ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

(4–5 грудня 2023 року, м. Полтава)

**Полтава
ПУЕТ
2024**

УДК
I-00

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Полтавського університету економіки і торгівлі заборонено

Редакційна колегія:

I-00 **Інноваційні** технології та реалізація концепції Zero-waste у харчових технологіях і сфері ресторанного, готельного та туристичного бізнесу : матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (4–5 грудня 2023 року, м. Полтава). – Полтава : ПУЕТ, 2023. – 303 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-R). – Текст укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-

Анотація.

УДК

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

ISBN 978-966-184-

© Полтавський університет
економіки і торгівлі, 2024

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

Впровадження концепції Zero-waste в інноваційних технологіях харчових продуктів

А. Б. Бородай, А. В. Бугрик

Удосконалення технології кондитерських виробів із покращеним нутрієнтним складом за рахунок використання рослинної сировини 13

А. Б. Бородай, В. В. Литвиненко, В. М. Рубель

Оптимізація нутрієнтного складу січених м'ясних напівфабрикатів за рахунок використання вторинної рослинної сировини..... 16

А. Б. Бородай, О. В. Прокопчук

Використання відходів харчової промисловості у технології хлібобулочних виробів 19

Н. В. Будник, А. П. Кайнаш

Використання бобових та субкритичних екстрактів ферментованого часника в технології м'ясних хлібів 21

Viktoras LIORANČAS, Chi Ching Lee

The impact of mobile applications on reducing food waste 23

А. М. Гередчук, Д. З. Барта

Використання вторинної сировини олійного виробництва в технології фруктово-грильєжних цукерок 26

А. М. Гередчук, В. А. Панасевич

Розширення асортименту паштетів за рахунок використання вторинної сировини 27

М. О. Гладких

Реалізація концепції zero-waste у харчових технологіях і сфері ресторанного бізнесу в контексті підготовки фахівців з харчових технологій 29

Yu. Honchar, Dmytro Motorny

The technology of craft sauces based on secondary dairy raw materials as a way of sustainable whey management..... 32

сік лимону. Цукерки відрізнялися відмінними органолептичними властивостями, високим вмістом білків (11,75 %), харчових волокон (7,25 %), та зменшеною кількістю ліпідів (на 8,35 %) в порівнянні з контролем, який виготовляли з натуральної сировини (не знежирене насіння гарбуза, кунжуту, льону). Цукерки мали стабільні фізико-хімічні та мікробіологічні показники в термінах зберігання (3 місяці при $t = 6^{\circ}\text{C}$).

Отже, розроблені фруктово-грильняжні цукерки можна рекомендувати для виготовлення в закладах ресторанного господарства та крафтових кондитерських, оскільки вони характеризуються високою поживною цінністю. За рахунок використання низьковартісного знежиреного насіння (макухи), що є вторинною сировиною від крафтового виробництва олій, собівартість цукерок є зменшеною.

Список використаних джерел

1. Котляр Є., Левчук І., Чабанова О., Ясько В., Гладкіх Р. Якісні характеристики олій з ядер кісточок різних сортів абрикосів одеського регіону для розроблення крафтової технології. *Вісник Національного технічного університету «ХПІ»*. 2023. № 2(16). С. 54–62. <https://doi.org/10.20998/2413-4295.2023.02.08>.

РОЗШИРЕННЯ АСОРТИМЕНТУ ПАШТЕТІВ ЗА РАХУНОК ВИКОРИСТАННЯ ВТОРИННОЇ СИРОВИНИ

А. М. Геречук, канд. техн. наук, доцент кафедри технологій харчових виробництв і ресторанного господарства;

В. А. Панасевич, освітньо-професійна програма «Технології в ресторанному господарстві», група ТРГ м-21
Полтавський університет економіки і торгівлі

У даний час велика увага приділяється проблемі збільшення виробництва продуктів харчування, що є джерелами повноцінного білка. Все більшого поширення набувають технології переробки м'яса нутрій, яке у Європі зараховують до дієтичних і делікатесних сортів. Нутрії стійкі до багатьох захворювань, тому не потребують щеплень як, скажімо, кролі, а їх м'ясо вважається більш екологічно чистим.

М'ясо нутрій тонковолокнисте, ніжне, характеризується високою здатністю утримувати вологу та має високий вміст білків (близько 21 %). Жир нутрій легко перетравлюється та містить до 11 % поліненасичених жирних кислот, з яких до 10 %

становить ліноленова (в яловичому жирі її вміст до 4 %). М'ясо має інтенсивний червоно-коричневий колір, так як має у своєму складі підвищену кількість м'язового гемоглобіну, що властиво напівводним тваринам (до 1 000 мг% проти 200 мг% у сільсько-господарських тварин) [1, 2].

Одним із цінних білкових ресурсів є субпродукти нутрії. Так, у печінці нутрії міститься до 16 % білка, та порівняно невелика кількість жиру – 4,8 %. Вона має відмінні кулінарні якості, проте сьогодні продукти з цієї сировини практично не представлені у закладах ресторанного господарства. Тому, нами було розроблено рецептуру паштету на основі печінки нутрії, до складу якого було внесено вторинну сировину від олійного виробництва: макуху насіння кунжуту, гарбуза та чорного кмину. В якості додаткової сировини використовували цибулю ріпчасту, моркву, молочні вершки, сухе знежирене молоко.

Раціональність введення в рецептуру макухи полягає в тому, що ці види вторинної сировини містять у своєму складі значну кількість білка і харчових волокон, та зменшену кількість жиру. Дослідні зразки макух одержувалися в процесі холодного віджиму олії на гідравлічних маслопресах крафтових виробників. Макуха відрізняється від шроту після шнекових пресів, оскільки на відміну від нього, насіння в макусі має не зруйновану оболонку, не окислене металом (за рахунок використання в пресах капрононових бочок) та не піддане термічній обробці, а значить зберігає максимальну кількість корисних речовин (ПНЖК, вітаміни, смакові речовини).

У ході досліджень було підібрано оптимальні режими обробки макухи (гідратації, подрібнення) та кількості її внесення. Розроблений паштет «Духмяний» характеризувався відмінними органолептичними властивостями та високою поживною цінністю (табл. 1).

Таблиця 1 – Поживна цінність паштетів

Показники	Контрольний зразок (на основі курячої печінки)	Паштет «Духмяний»
Масова частка вологи, %	60,12±0,65	59,84±0,75
Вміст білків, %	16,65±0,43	19,34±0,71
Вміст жиру, %	20,82±0,54	17,25±0,35
Вміст харчових волокон, %	0,71±0,05	1,83±0,05
Вміст мінеральних речовин, %	1,27±0,05	1,56±0,07

Отже, розроблений паштет має збільшену кількість білків, харчових волокон та мінеральних речовин, та зменшену кількість жиру, що відповідає вимогам здорового харчування.

Список використаних джерел

1. Ковальчук І. І., Топчій М. І. М'ясна продуктивність та харчова цінність м'яса нутрій. *Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва*. ЖНАЕУ. 2016. Вип. 5. С. 30–31.
2. Левченко М. В. Розведення нутрій як перспективний напрямок галузі тваринництва. *Продовольча безпека України в умовах війни і післявоєнного відновлення: глобальні та національні виміри. Міжнар. форум* : доп. учасн. міжнар. наук.-практ. Конф., 01–02 червня 2023 р. Миколаїв : МНАУ, 2023. С. 231–233.

РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ ZERO-WASTE У ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЯХ І СФЕРІ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЇ

М. О. Гладких, викладач, магістр

Полтавський фаховий коледж підприємництва і ресторанного бізнесу

В умовах воєнного стану в країні одним з найважливіших аспектів організації навчального процесу в закладах освіти є формування у студентів навичок раціонального використання різноманітних ресурсів на всіх рівнях управління економікою країни. В таких умовах набуває актуальності раціональне використання ресурсів відповідно до концепції zero-waste (нуль відходів) у сфері ресторанного бізнесу в контексті підготовки фахівців з харчових технологій. Термін «zero waste» був публічно використаний у 1970-х роках доктором Полом Палмером, який використав його в назві заснованої ним компанії (Zero Waste Systems) [1]. Організація, яка першою запропонувала визначення терміну «нуль відходів», стала Zero Waste International Alliance [2]. Перше визначення датується 2004 роком, але термін переосмислювався ще два рази. Найновіше визначення «нуль відходів», як універсального визначення терміну говорить, що «нуль відходів» – це «збереження всіх ресурсів шляхом відповідального виробництва, споживання, повторного використання та відновлення продуктів, упаковки та матеріалів без спалювання та без скидів на землю, воду чи повітря, які загро-